

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL EVGENI TANCHEV
prezentate la 15 aprilie 2021¹

Cauza C-508/19

M.F.

împotriva

J.M.,

intervenienți:

**Prokurator Generalny,
Rzecznik Praw Obywatelskich**

[cerere de decizie preliminară formulată de Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia)]

„Trimitere preliminară – Articolul 2, articolul 4 alineatul (3), articolul 6 alineatul (3) și articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE – Articolul 267 TFUE – Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Stat de drept – Protecție jurisdicțională efectivă – Principiul independenței judecătorilor – Numire pe un post de judecător la Curtea Supremă de către Președintele Republicii la propunerea Consiliului Național al Magistraturii – Inițierea procedurii de recrutare în lipsa contrasemnăturii unui ministru – Judecător numit în funcție, în pofida unei acțiuni formulate împotriva rezoluției emise de acest consiliu și a existenței unei proceduri de trimitere preliminară – Cerere prin care se solicită constatarea inexistenței unui raport de serviciu între un asemenea judecător și Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) – Supremația dreptului Uniunii”

1. Concluziile de față sunt prezentate în mod coroborat cu concluziile separate prezentate astăzi (15 aprilie 2021) într-o cauză conexă (W.Ż., C-487/19, denumite în continuare „concluziile paralele prezentate în cauza W.Ż.”). Considerăm că analiza noastră în aceste concluzii este complementară, astfel încât ele trebuie citite împreună. Prin urmare, ne vom limita aici, dacă este cazul, la o simplă trimitere la aceste concluzii.

2. Prin intermediul cererii de decizie preliminară, Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) [Curtea Supremă, Polonia, denumită în continuare „Curtea Supremă” (Camera pentru litigii de muncă și asigurări sociale, denumită în continuare „Camera LMAS”)] solicită interpretarea articolului 2 TUE, a articolului 4 alineatul (3) TUE, a articolului 6 alineatul (3) TUE și a articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, precum și a articolului 267 TFUE și a articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

¹ Limba originală: engleza.

3. Această cerere a fost formulată în contextul unui litigiu între M.F. (reclamantă), pe de o parte, și J.M. (pârât), pe de altă parte. M.F., având funcția de judecătoare, a introdus împotriva lui J.M. o acțiune în constatare, însoțită de o cerere de măsuri provizorii, prin care a solicitat să se constate că J.M. nu are calitatea de judecător la Curtea Supremă, întrucât nu a fost numit pe postul de judecător la Curtea Supremă în cadrul Camerei disciplinare (denumită în continuare „Camera disciplinară”).

4. În prezentele concluzii, nu se impune reproducerea cadrului juridic național, deoarece acesta nu este absolut necesar pentru analiza juridică.

I. Situația de fapt aflată la originea litigiului principal și întrebările preliminare

5. M.F. este judecătoare la Sąd Rejonowy (Tribunalul Districtual, Polonia) din P. La 17 ianuarie 2019, împotriva sa a fost inițiată o procedură disciplinară. În cadrul procedurii, acesteia i s-a imputat că se află la originea unor proceduri cu durată foarte mare și că nu își îndeplinește în timp util obligația de redactare a motivărilor hotărârilor pe care le-a pronunțat. La 28 ianuarie 2019, J.M., în calitate de judecător la Curtea Supremă, îndeplinind funcția de președinte al Curții Supreme care îndrumă activitatea Camerei disciplinare, a dat o ordonanță prin care a desemnat o instanță disciplinară competentă să examineze în primă instanță această cauză.

6. Cu toate acestea, M.F. susține că procedura nu poate continua împotriva sa, întrucât J.M. nu are calitate de judecător la Curtea Supremă, din moment ce acesta nu a fost numit pe postul de judecător la Curtea Supremă în cadrul Camerei disciplinare. Numirea acestuia, intervenită la 20 septembrie 2018, nu produce efecte deoarece a avut loc (i) în urma unei proceduri de selecție desfășurate de Krajowa Rada Sądownictwa (Consiliul Național al Magistraturii, Polonia, denumit în continuare „KRS”) în temeiul unui aviz emis de Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (Președintele Republicii Polone, denumit în continuare „Președintele Republicii”) la 29 iunie 2018, care a fost semnat de Președintele Republicii, însă nu a fost contrasemnat și de Prezes Rady Ministrów (prim-ministrul), și (ii) după ce, la 17 septembrie 2018, rezoluția KRS prin care s-a propus numirea lui J.M. pe postul de judecător la Curtea Supremă în cadrul Camerei disciplinare a fost atacată de unul dintre participanții la procedura de selecție la Naczelny Sąd Administracyjny (Curtea Administrativă Supremă, Polonia, denumită în continuare „Curtea Administrativă Supremă”) și înainte ca această instanță să se pronunțe cu privire la calea de atac respectivă.

7. Prin ordonanța din 6 mai 2019, primul președinte al Curții Supreme a atribuit cauza spre soluționare Camerei LMAS și pentru ca aceasta să se pronunțe asupra cererii de măsuri provizorii. M.F. a introdus o acțiune la Curtea Supremă prin care a solicitat să se constate că nu există un raport de serviciu între J.M. și Curtea Supremă. Potrivit instanței de trimitere, raportul de serviciu dintre judecător și instanță este echivalent unui raport de muncă și este corelat în mod direct cu mandatul de judecător. Nu există un raport de serviciu în lipsa unui mandat. Prin urmare, pentru a se constata că o persoană nu are calitatea de judecător, mai întâi trebuie să se constate faptul că aceasta nu deține un mandat de judecător.

8. În consecință, Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) [Curtea Supremă (Camera pentru litigii de muncă și asigurări sociale)] a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții de Justiție următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 2, articolul 4 alineatul (3) și articolul 6 alineatul (3) TUE coroborate cu articolul 47 din [cartă], precum și cu articolul 267 al treilea paragraf TFUE trebuie interpretate în sensul că o instanță de ultim grad de jurisdicție a unui stat membru se poate pronunța în cadrul unei proceduri privind constatarea inexistenței unui raport de serviciu cu privire la faptul că nu este judecător persoana căreia i-a fost emis un act de numire într-o funcție de judecător la această instanță, eliberat în temeiul unor norme care încalcă principiul protecției jurisdicționale efective sau într-un mod neconform cu acest principiu, atunci când verificarea acestei chestiuni de către o instanță înaintea emiterii actului respectiv este împiedicată în mod deliberat?
- 2) Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 2 și articolul 4 alineatul (3) TUE, precum și articolul 47 din [cartă] coroborate cu articolul 267 TFUE trebuie interpretate în sensul că se încalcă principiul protecției jurisdicționale efective atunci când este emis un act de numire într-o funcție de judecător, după ce o instanță națională a adresat o întrebare preliminară privind interpretarea dreptului Uniunii de al cărei răspuns depinde dacă normele naționale a căror aplicare a permis emiterea acestui act pot fi considerate compatibile cu dreptul Uniunii?
- 3) Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 2, articolul 4 alineatul (3) și articolul 6 alineatul (3) TUE, precum și articolul 47 din [cartă] trebuie interpretate în sensul că principiul protecției jurisdicționale efective este încălcat prin faptul că nu este asigurat dreptul la o instanță judecătorească atunci când documentul oficial privind numirea într-o funcție de judecător la o instanță a unui stat membru a fost emis în urma unei proceduri de numire efectuate cu încălcarea reglementărilor naționale ale acestui stat membru?
- 4) Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 2 și articolul 4 alineatul (3) TUE, precum și articolul 47 din [cartă] coroborate cu articolul 267 al treilea paragraf TFUE trebuie interpretate în sensul că principiul protecției jurisdicționale efective este încălcat prin faptul că legiuitorul național a creat în cadrul instanței de ultim grad de jurisdicție a statului membru o unitate organizațională care nu este o instanță în sensul dreptului Uniunii?
- 5) Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 2 și articolul 4 alineatul (3) TUE, precum și articolul 47 din [cartă] coroborate cu articolul 267 al treilea paragraf TFUE trebuie interpretate în sensul că decizia dacă o persoană căreia i-a fost emis un act de numire într-o funcție de judecător la o instanță de ultim grad de jurisdicție a unui stat membru se află într-un raport de serviciu și are statut de judecător nu poate fi luată de o unitate organizațională competentă în temeiul dreptului național, în care persoana în cauză este numită, compusă exclusiv din persoane ale căror acte de numire sunt afectate de erorile menționate la întrebările 2)-4) și, din acest motiv, nu este o instanță în sensul dreptului Uniunii, ci de o altă unitate organizațională a acestei instanțe care îndeplinește cerințele dreptului Uniunii privind instanțele?”

II. Analiză

A. Competența Curții

9. Procurorul General arată în esență că Curtea nu are competența să se pronunțe, în măsura în care cererea de decizie preliminară privește o cauză pur internă care nu intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii, dat fiind că articolul 47 din cartă sau articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE nu au nicio legătură cu obiectul litigiului. În cazul în care președintele unei camere disciplinare desemnează organul competent în calitate de instanță disciplinară, (i) nu se pronunță asupra fondului unei cauze individuale în cadrul unei proceduri în contradictoriu și, prin urmare, nu constituie o instanță în sensul dreptului Uniunii, și (ii) nu are competența să adopte o altă decizie care intră sub incidența dreptului Uniunii.

10. Cu toate acestea, este suficient să se arate că statele membre sunt obligate să își respecte obligațiile care decurg din dreptul Uniunii și în special din articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, de exemplu în ceea ce privește normele naționale referitoare la condițiile de fond și la modalitățile procedurale care conduc la adoptarea deciziilor de numire a judecătorilor și, dacă este cazul, normele referitoare la controlul jurisdicțional aplicabil în cadrul unor asemenea proceduri de numire².

11. Într-adevăr, Curtea are competență în speță, iar articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE este aplicabil într-o cauză în care sunt invocate chestiuni precum statutul unei persoane pretins numite în cadrul camerei disciplinare a unei instanțe supreme a unui stat membru, în pofida unor încălcări flagrante ale dreptului național, atât timp cât acea persoană poate fi investită să soluționeze cauze care implică aplicarea sau interpretarea dreptului Uniunii și trebuie să îndeplinească cerința unei protecții jurisdicționale efective. Rezultă că stabilirea instanței competente să se pronunțe asupra unui litigiu intern privind statutul unui judecător trebuie să respecte și cerința unei protecții jurisdicționale efective.

B. Admisibilitatea întrebărilor preliminare

12. Guvernul polonez, Procurorul General și J. M. au invocat diferite argumente pentru a susține în esență că toate întrebările adresate sunt inadmisibile, întrucât nu este necesar un răspuns la aceste întrebări pentru ca instanța de trimitere să se poată pronunța cu privire la cauza principală – întrebările sunt ipotetice, cauza este fictivă, iar prin întrebările adresate se urmărește numai instrumentalizarea Curții de Justiție și a dreptului Uniunii astfel încât să creeze un precedent care ar permite înlăturarea din funcție a unui judecător. Un asemenea precedent ar constitui o încălcare a statului de drept și ar conduce la o situație care nu este prevăzută de lege.

13. Dincolo de faptul că mai multe argumente ale acestor părți sunt întemeiate mai degrabă pe dreptul național decât pe dreptul Uniunii, considerăm [ca și Comisia, M.F. și Rzecznik Praw Obywatelskich (Ombudsmanul, Polonia)] că întrebările preliminare sunt admisibile.

14. În ceea ce privește primele trei întrebări, prin intermediul acestora se solicită în esență să se stabilească dacă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE trebuie interpretat în sensul că se opune producerii de efecte a numirii lui J.M. pe postul de judecător la Camera disciplinară. Astfel,

² A se vedea în acest sens Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme) (C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctele 134-139 și 145) (denumită în continuare „Hotărârea A. K. și alții”).

nu este necesar ca instanța vizată de întrebările adresate să fie investită să se pronunțe, *în cauza în litigiu*, în temeiul dreptului Uniunii, dat fiind că domeniul de aplicare al acestei dispoziții se extinde la toate instanțele care au competența să se pronunțe cu privire la aplicarea sau la interpretarea dreptului Uniunii, situație care se regăsește în cazul Camerei disciplinare (astfel cum rezultă din articolul 27 din noua Lege privind Curtea Supremă; a se vedea Hotărârea A. K. și alții, citată anterior, punctele 79-81 și 100). Chiar dacă președintele Camerei disciplinare (J.M.) nu este o autoritate judiciară *per se*, el desemnează instanța disciplinară cu competență teritorială, împrejurare care prezintă o importanță decisivă pentru a se garanta că această instanță efectuează o examinare imparțială a unor cauze disciplinare. În plus, această instanță se poate pronunța cu privire la chestiuni de aplicare sau de interpretare a dreptului Uniunii. Mai mult, în calitate de judecător și de membru al Camerei disciplinare, J.M. se poate pronunța și cu privire la asemenea chestiuni.

15. În ceea ce privește ultimele două întrebări preliminare, prin intermediul acestora instanța de trimitere solicită să obțină orientări referitoare la dreptul Uniunii astfel încât aceasta să pronunțe o decizie cu privire la chestiunea procedurală la care trebuie să răspundă *in limine litis* și care privește propria competență de a soluționa litigiul principal în locul Camerei disciplinare, într-o situație în care aceasta din urmă nu îndeplinește cerințele care decurg din dreptul Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea A. K. și alții, citată anterior, punctele 99 și 100).

C. Cu privire la fond

1. *Prezentare succintă a argumentelor părților*

16. M.F. și Ombudsmanul – și, până la un punct, Comisia – susțin în esență că la întrebările adresate trebuie să se răspundă afirmativ: o instanță națională de ultim grad de jurisdicție poate examina numirea, precum și garanțiile de independență și de imparțialitate ale unei persoane numite pe postul de judecător la Curtea Supremă cu încălcarea principiului protecției jurisdicționale efective.

17. J.M. nu a prezentat observații în fața Curții cu privire la fondul cauzei și nu s-a înfățișat la ședință.

18. În ceea ce privește a doua întrebare preliminară, guvernul polonez susține în esență că dreptul Uniunii nu poate fi interpretat în sensul că se opune numirii lui J.M. de către Președintele Republicii ca urmare a existenței unei proceduri preliminare, întrucât Curtea nu se pronunță asupra conformității dreptului național cu dreptul Uniunii, iar organizarea judiciară și procedura de numire a judecătorilor nu sunt reglementate de dreptul Uniunii. În ceea ce privește a treia întrebare preliminară, guvernul polonez arată că niciuna dintre cele două pretinse neregularități nu a fost constatată în speță și, chiar dacă ar fi fost constatate, ele nu pot avea ca rezultat o încălcare a principiului protecției jurisdicționale efective. În ceea ce privește prima întrebare preliminară, guvernul polonez arată că, având în vedere răspunsurile date la întrebările a doua și a treia, această întrebare este caducă. În ceea ce privește a patra întrebare, guvernul polonez susține în esență că nu există îndoieli cu privire la independența Camerei disciplinare. În ceea ce privește a cincea întrebare preliminară, guvernul polonez arată că este de competența exclusivă a Camerei disciplinare să se pronunțe cu privire la inadmisibilitatea cererii în discuție în litigiul principal.

19. În plus față de argumentele similare celor invocate de guvernul polonez, Procurorul General susține în esență că lipsa unei neregularități în cadrul procedurii de numire sau conformitatea acestei proceduri cu dreptul Uniunii nu este o trăsătură constitutivă a numirii unui judecător în funcție, ci ar putea cel mult să aibă o incidență asupra respectării dreptului unei persoane de acces la o instanță, care este de competența aceluia judecător. În orice caz, la cele cinci întrebări preliminare trebuie să se răspundă negativ, inclusiv în lumina principiilor securității juridice și inamovibilității judecătorilor.

2. *Apreciere*

a) *Întrebările prima-a treia*

20. Prin intermediul primelor trei întrebări formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere urmărește în esență să afle dacă noțiunea de „drept la o instanță judecătorească constituită prin lege”, prevăzută la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretată în sensul că se opune numirii lui J.M. în postul de judecător la Curtea Supremă în cadrul Camerei disciplinare din moment ce (i) controlul jurisdicțional al actelor adoptate în cadrul acestei proceduri de numire este limitat/inexistent, (ii) actul de numire a fost emis înainte ca Curtea de Justiție să fi putut pronunța o decizie cu privire la trimiterea preliminară (cauza A. K. și alții) referitoare la interpretarea cerințelor de independență în privința unui organ jurisdicțional precum Camera disciplinară (cu alte cuvinte organul judiciar din care trebuia să facă parte, în calitate de judecător, persoana desemnată în actul de numire în litigiu), (iii) actul de numire a fost emis înainte ca Curtea Administrativă Supremă să se poată pronunța cu privire la acțiunea introdusă împotriva rezoluției nr. 317/2018 a KRS care conține propunerea KRS adresată Președintelui Republicii de numire a lui J.M., și (iv) comunicarea Președintelui Republicii, publicată în temeiul articolului 31 alineatul (1) din Legea privind Curtea Supremă, prin care este inițiată procedura de selecție pentru ocuparea posturilor vacante în cadrul Curții Supreme, inclusiv în cadrul Camerei disciplinare, nu a fost contrasemnată de prim-ministru.

21. Mai întâi, astfel cum explicăm în concluziile noastre paralele prezentate în cauza W.Ż. (punctele 46 și 47), în împrejurări ca cele din acea cauză, articolul 47 din cartă nu este aplicabil în calitate de dispoziție autonomă. Același raționament se aplică și în prezenta cauză. Cu toate acestea, reținem că în Hotărârea A. B. și alții (C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 146), Curtea a recunoscut în mod clar că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE „stabilește în sarcina statelor membre o obligație de rezultat clară și precisă și care nu este însoțită de nicio condiție în ceea ce privește independența care trebuie să caracterizeze instanțele investite să interpreteze și să aplice dreptul Uniunii”.

22. Considerăm (ca și Ombudsmanul) că elementele de legătură dintre acțiunea principală și dispozițiile dreptului Uniunii invocate în întrebările preliminare privesc faptul că un judecător național (M.F.), care se poate pronunța cu privire la aplicarea sau la interpretarea dreptului Uniunii, solicită să i se acorde, în cadrul unei proceduri disciplinare îndreptate împotriva sa, beneficiul protecției jurisdicționale efective garantate la articolul 19 alineatul (1) TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă. O asemenea protecție implică obligația statelor membre „să prezinte garanțiile necesare pentru a evita orice risc de utilizare a unui astfel de regim ca sistem de control politic al conținutului deciziilor judiciare”³, ceea ce înseamnă că M.F. are dreptul la

³ Hotărârea din 5 noiembrie 2019, Comisia/Polonia (C-192/18, EU:C:2019:924, punctul 114).

judicarea cauzei sale de către o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită prin lege. Acest lucru înseamnă de asemenea că instanța sesizată să se pronunțe cu privire la procedura sa disciplinară nu poate fi numită de un judecător a cărui proprie numire a încălcat aceeași dispoziție a dreptului Uniunii, chiar dacă se pronunță el însuși cu privire la aplicarea sau interpretarea dreptului Uniunii.

23. Astfel cum explicăm în detaliu în concluziile paralele prezentate în cauza W.Ž. (punctul 68 și următoarele), în contextul de față prezintă relevanță două hotărâri principale: Hotărârea Curții de Justiție din 26 martie 2020, *Review Simpson și HG/Consiliul și Comisia (C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232)* (denumită în continuare „Hotărârea Simpson și HG”), și Hotărârea Marii Camere a Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Ástráðsson împotriva Islandei (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418)*.

24. În special, pentru a stabili dacă o neregularitate constituie o încălcare a cerinței potrivit căreia o instanță judecătorească trebuie să fie constituită prin lege, în sensul articolului 19 TUE, potrivit punctului 75 din Hotărârea Simpson și HG, trebuie să se examineze dacă această neregularitate „este de o *asemenea natură și gravitate* încât creează un risc real ca alte ramuri ale puterii, în special executivul, să poată exercita o putere discreționară nejustificată, care să pună în pericol integritatea rezultatului la care conduce procesul de numire și să semene astfel o îndoială legitimă [chiar dacă este doar aparentă], în percepția justițiabililor, în ceea ce privește independența și imparțialitatea judecătorului sau a judecătorilor avuți în vedere, cum este cazul atunci când sunt implicate norme fundamentale care fac parte integrantă din instituirea și din funcționarea acestui sistem judiciar” (sublinierea noastră).

25. Astfel cum explicăm în detaliu în concluziile prezentate în cauza W.Ž., jurisprudența citată anterior impune, în această privință, instanței de trimitere să verifice dacă încălcarea în cauză era flagrantă, cu alte cuvinte să aprecieze caracterul vădit și deliberat al încălcării, precum și gravitatea acesteia.

26. Într-adevăr, reiese din decizia de trimitere că în cadrul procedurii de numire a lui J.M. au avut loc numeroase încălcări potențial flagrante ale legii aplicabile numirii judecătorilor: (i) procedura a fost inițiată fără a exista contrasemnătura ministerială necesară potrivit Constituției, care ar determina nulitatea procedurii *ab initio*, (ii) a implicat noul KRS, ai cărui membri au fost numiți potrivit unei noi proceduri legislative, împrejurare care este neconstituțională și nu garantează independența, (iii) au existat diferite impedimente deliberate față de controlul jurisdicțional prealabil al actului de numire, precum: (a) KRS a omis în mod intenționat să ia în considerare acțiunea introdusă la Curtea Administrativă Supremă împotriva rezoluției sale, în același moment în care a transmis-o Președintelui Republicii înainte de expirarea termenului de exercitare a acțiunii în fața instanței menționate, și (b) Președintele Republicii i-a numit pe judecătorii propuși în rezoluția respectivă înaintea încheierii controlului jurisdicțional al acestei rezoluții și fără a aștepta răspunsul Curții de Justiție la întrebările preliminare formulate în cauza C-824/18, referitoare la conformitatea cu dreptul Uniunii a modalităților de exercitare a controlului menționat. În consecință, Președintele Republicii a săvârșit în mod potențial o încălcare flagrantă a normelor fundamentale ale dreptului național.

1) *Punctul (i)*

27. Comisia arată în esență că dreptul la o instanță judecătorească constituită prin lege, prevăzut la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și la articolul 47 din cartă, nu impune existența întotdeauna a unor căi de atac exercitate împotriva unor acte de numire a judecătorilor și a altor acte adoptate în cadrul procedurilor de numire a judecătorilor la instanțele supreme.

28. Contrar celor susținute de Comisie și cum explicăm în detaliu în concluziile noastre paralele prezentate în cauza W.Ż. (punctele 50-63), această serie de argumente este specioasă și nu este aplicabilă într-un context precum cel existent în Polonia.

29. În prezent, rezultă din Hotărârea A.B. și alții (și astfel cum am susținut și în concluziile noastre prezentate în acea cauză) că instanța de trimitere va avea sarcina să efectueze o apreciere pe baza orientărilor furnizate în prezenta cauză și în Hotărârea A.B. și alții, precum și pe baza oricărei alte împrejurări pertinente de care poate avea cunoștință, în același timp ținând seama, dacă este cazul, de motivele și de obiectivele specifice invocate în fața sa pentru justificarea măsurilor în discuție, de împrejurarea dacă unele dispoziții naționale precum cele prevăzute la articolul 44 alineatele 1a-4 din Legea privind KRS sunt de natură să dea naștere, în percepția justițiabililor, unor îndoieli legitime referitoare la impenetrabilitatea judecătorilor numiți pe baza unor rezoluții ale KRS în privința unor elemente exterioare și în special a unor influențe directe sau indirecte ale puterilor legislative și executive poloneze, precum și la neutralitatea lor în raport cu interesele care se înfruntă, îndoieli care pot conduce la o lipsă a aparenței de independență sau de imparțialitate a acestor judecători, care să fie de natură să aducă atingere încrederii pe care justiția trebuie să o inspire justițiabililor într-o societate democratică și într-un stat de drept.

30. Sub rezerva sus-menționată, considerăm că regresivitatea operată în acest mod prin dispozițiile naționale menționate în ceea ce privește caracterul efectiv al căii de atac jurisdicționale deschise împotriva rezoluțiilor KRS prin care se propune numirea unor judecători la Curtea Supremă încalcă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE. Pentru a fi efectiv, controlul jurisdicțional trebuie să aibă ca obiect, cel puțin, verificarea inexistenței unui exces sau a unui abuz de putere, a unei erori de drept sau a unei erori vădite de apreciere (Hotărârea A. K. și alții, punctul 145). Astfel cum a subliniat Ombudsmanul, un control jurisdicțional efectiv se impune cu atât mai mult atunci când, precum în speță, rezultă că statul, prin comportamentul său, se interpune în procesul de numire a judecătorilor într-un mod care riscă să compromită independența viitoare a acestor judecători.

31. Într-adevăr, astfel cum a arătat instanța de trimitere, în primul rând, în această privință prezintă relevanță faptul că în speță numirea în postul de judecător a fost efectuată pe baza unor dispoziții și/sau potrivit unei proceduri contrare principiului protecției jurisdicționale efective. În al doilea rând, puterea legislativă și/sau puterea executivă au provocat în mod deliberat și voluntar situația descrisă în speță, prin împiedicarea (sau prin încercarea împiedicării) efectuării unui control jurisdicțional asupra compatibilității cu dreptul Uniunii a normelor sau a procedurilor naționale aplicabile anterior numirilor pe un post de judecător.

2) *Punctul (ii)*

32. Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și articolul 47 din cartă coroborate cu articolul 267 TFUE impun ca Președintele Republicii să se abțină să emită un act de numire în funcția de

judecător la Camera disciplinară în situația în care, la 30 august 2018, Curții de Justiție i-a fost adresată o cerere de decizie preliminară privind interpretarea cerințelor de independență în contextul instituirii Camerei disciplinare, iar acea cauză este încă pendinte (cauza A. K. și alții).

33. Comisia susține că la această întrebare trebuie să se dea un răspuns negativ.

34. Spre deosebire de Comisie, considerăm că în prezenta cauză ne aflăm în fața unei extinderi a răspunsului dat la prima întrebare și că, astfel cum rezultă din concluziile noastre și din Hotărârea A.B. și alții, un organ al puterii executive a unui stat membru are obligația să se abțină să emită un act de numire pe un post de judecător până când o instanță națională, care ia în considerare hotărârea pronunțată de Curtea de Justiție cu privire la cererea de decizie preliminară, s-a pronunțat în legătură cu compatibilitatea dreptului național cu dreptul Uniunii în ceea ce privește modul de numire a membrilor unei noi unități organizaționale din cadrul unei instanțe de ultim grad de jurisdicție a statului membru respectiv. Nerespectarea acestei obligații ar trebui considerată o încălcare a principiului protecției jurisdicționale efective, întrucât există cel puțin un risc serios, chiar dacă temporar, de instituire a unor organe judiciare care nu respectă standardele Uniunii. Suntem de acord cu Ombudsmanul că o asemenea numire ar încălca de asemenea în mod potențial articolul 4 alineatul (3) TUE și articolul 267 TFUE, întrucât Președintele Republicii ar limita efectul util al procedurii preliminare și ar eluda caracterul obligatoriu al deciziilor Curții.

35. Instanțele naționale ar trebui să aibă la dispoziție un remediu pentru a considera toate actele întreprinse de autoritățile statelor membre după adresarea de către o instanță națională a unei cereri de decizie preliminară ca fiind o încălcare calificată a principiului protecției jurisdicționale efective, atunci când obiectul sau efectul unor asemenea acte ar putea constitui împiedicarea sau limitarea principiului efectului retroactiv (*ex tunc*) al hotărârilor pronunțate de Curte cu titlu preliminar.

36. Ceea ce este important în cadrul prezentei cauze și astfel cum a subliniat instanța de trimitere este faptul că emiterea actului de numire pe postul de judecător la Camera disciplinară poate constitui o încălcare deliberată a principiului protecției jurisdicționale efective. De asemenea, având în vedere și convingerea izvorâtă din jurisprudența națională anterioară, se pare că numirea pe postul de judecător la Curtea Supremă este ireversibilă. Astfel cum rezultă din răspunsul dat la prima întrebare, această convingere este eronată.

37. În plus, împărtășim punctul de vedere al instanței de trimitere potrivit căruia o persoană numită pe postul de judecător la Curtea Supremă în asemenea împrejurări poate să rămână în mod efectiv dependentă de modul în care autoritățile implicate în numirea sa apreciază activitatea sa judiciară pe durata exercitării mandatului său. Instanța de trimitere arată că, în opinia sa, există o asemenea dependență, în special față de puterea executivă, și anume de Președintele Republicii.

3) *Punctul (iii)*

38. Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă „dreptul la o instanță judecătorească constituită prin lege”, prevăzut la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și la articolul 47 din cartă, impune ca instanța națională să statueze, în cadrul unei proceduri prin care se urmărește să se constate lipsa unui raport de serviciu în privința unei persoane numite pe un post de judecător, că acest act este lipsit de efecte din cauza încălcărilor flagrante ale dispozițiilor naționale ce reglementează procedura de numire.

39. Considerăm că această întrebare este strâns legată de întrebarea adresată în cauza C-487/19, W.Ż. (a se vedea concluziile noastre paralele, punctele 50-63 și punctul 106). Astfel cum am considerat în aceste concluzii și, de asemenea, contrar celor susținute în prezenta cauză de Comisie, dreptul la o instanță judecătorească constituită prin lege, consacrat la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că o instanță judecătorească precum cea compusă din J.M. nu îndeplinește condițiile necesare pentru a constitui o asemenea instanță judecătorească constituită prin lege din moment ce judecătorul în cauză a fost numit pe acel post cu încălcarea flagrantă a legilor statului membru aplicabile numirilor în funcția de judecător la Curtea Supremă, împrejurare a cărei constatare este de competența instanței de trimitere. În această privință, instanței de trimitere îi revine sarcina să aprecieze caracterul vădit și deliberat al acestei încălcări, precum și gravitatea acesteia și să țină seama de faptul că numirea lui J.M. a fost efectuată în pofida introducerii unei căi de atac prealabile la instanța națională competentă împotriva rezoluției KRS care cuprindea o propunere de numire a acestei persoane pe postul de judecător și care era încă pendinte la momentul pertinent.

4) *Punctul (iv)*

40. În ceea ce privește comunicarea Președintelui Republicii prin care a fost inițiată procedura de selecție pentru ocuparea unor posturi vacante la Curtea Supremă, inclusiv în cadrul Camerei disciplinare, fără a conține contrasemnătura prim-ministrului, instanței de trimitere îi revine sarcina să aprecieze dacă o asemenea contrasemnătură era necesară în temeiul articolului 144 alineatul 3 punctul 17 din Constituție și dacă faptul că aceasta nu a fost aplicată pe comunicarea președintelui publicată în temeiul articolului 33 alineatul 1 din Legea privind Curtea Supremă constituie o încălcare vădită, intenționată și gravă a normelor naționale care reglementează procedura de numire a judecătorilor la Curtea Supremă.

b) Întrebările a patra și a cincea

41. Prin intermediul celei de a patra și al celei de a cincea întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 2 TUE, articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, articolul 267 TFUE și articolul 47 din cartă trebuie interpretate în sensul că o cameră a unei instanțe supreme a unui stat membru precum Camera disciplinară în prezenta cauză, care este sesizată să se pronunțe în cauze care țin de dreptul Uniunii, respectă, având în vedere condițiile în care a fost constituită și numirea membrilor săi, (i) cerințele de independență și de imparțialitate, și (ii) dreptul la o instanță judecătorească constituită prin lege, care sunt prevăzute de dispozițiile dreptului Uniunii sus-menționate. În caz contrar, instanța de trimitere urmărește să afle dacă principiul supremației dreptului Uniunii trebuie interpretat în sensul că o obligă să lase neaplicate dispozițiile naționale care conferă Camerei disciplinare competența de a soluționa asemenea cauze.

1) *Independența Camerei disciplinare*

42. La punctul 171 din Hotărârea A. K. și alții, pronunțându-se asupra unor întrebări care au fost în esență identice cu cele formulate în prezenta cauză, Marea Cameră a Curții de Justiție a statuat următoarele: „Articolul 47 din cartă și articolul 9 alineatul (1) din [Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (JO 2000, L 303,

p. 16, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 7)] trebuie interpretate în sensul că se opun ca litigii privind aplicarea dreptului Uniunii să poată intra în competența exclusivă a unei entități care nu constituie o instanță independentă și imparțială în sensul primei dintre aceste dispoziții. Aceasta este situația în cazul în care condițiile obiective în care a fost creată entitatea respectivă și caracteristicile acesteia, precum și modul în care membrii săi au fost numiți sunt de natură să dea naștere unor îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea acestei entități în privința unor elemente exterioare, în special a unor influențe directe sau indirecte ale puterilor legislative și executive, și la neutralitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă și, astfel, pot conduce la o lipsă a aparenței de independență sau de imparțialitate a entității menționate care să fie de natură să aducă atingere încrederii pe care justiția trebuie să o inspire acestor justițiabili într-o societate democratică. Revine instanței de trimitere sarcina de a stabili, ținând seama de toate elementele relevante de care dispune, dacă aceasta este situația în ceea ce privește o entitate precum Camera disciplinară a [...] [Curții Supreme]. Într-o asemenea ipoteză, principiul supremației dreptului Uniunii trebuie interpretat în sensul că impune instanței de trimitere să lase neaplicată dispoziția din dreptul național care conferă competența de a soluționa litigiile principale entității menționate, astfel încât acestea să poată fi judecate de o instanță care îndeplinește cerințele de independență și de imparțialitate sus-menționate și care ar fi competentă în domeniul în cauză dacă dispoziția respectivă nu ar împiedica acest lucru.”

43. Chiar dacă în prezenta cauză, spre deosebire de situația din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea A. K. și alții, citată anterior, dispoziția relevantă de drept al Uniunii pentru a se răspunde la a patra și la a cincea întrebare preliminară nu este articolul 47 din cartă, ci articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, potrivit Curții, „principiul protecției jurisdicționale efective a drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii, la care se referă articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, constituie un principiu general al dreptului Uniunii care, în prezent, este afirmat la articolul 47 din cartă, astfel încât prima dintre aceste dispoziții impune tuturor statelor membre să stabilească căile de atac necesare pentru a asigura, în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, o protecție jurisdicțională efectivă, în special în sensul celei de a doua dispoziții menționate” (Hotărârea A. K. și alții, punctul 168).

44. Se poate sublinia că, în hotărârea din 5 decembrie 2019, Curtea Supremă (în complet de judecată al Camerei LMAS, care s-a pronunțat într-una dintre cauzele în care s-a pronunțat Hotărârea A. K. și alții) a statuat, în temeiul Hotărârii A. K. și alții, că, în compunerea sa actuală, KRS nu era un organ independent și că Camera disciplinară nu era o instanță judecătorească în sensul articolului 47 din cartă, al articolului 6 din CEDO și al articolului 45 alineatul 1 din Constituția poloneză. În ceea ce privește KRS, această hotărâre s-a referit printre altele la deficiențe în procesul de alegere a membrilor săi, la subordonarea față de autoritățile politice și la activitățile sale contrare independenței judecătorilor.

45. În plus, în ceea ce privește Camera disciplinară, această hotărâre a indicat în special mai multe aspecte, și anume că toți judecătorii numiți la Camera disciplinară au legături strânse cu autoritatea legislativă sau executivă, că condițiile de concurs pentru numirea acestor judecători au fost modificate în cursul procedurii, că nu a existat o participare a Curții Supreme la procesul de numire, că activitățile Camerei disciplinare aveau ca obiect retragerea trimiterilor preliminare și faptul că cauzele disciplinare soluționate de această cameră demonstrau că unui judecător i se puteau imputa abateri disciplinare ca urmare a pronunțării unor decizii judecătorești, situație care nu exista anterior.

46. În hotărârile sale din 15 ianuarie 2020, Curtea Supremă (statuând în același complet de judecată în celelalte cauze în care s-a pronunțat Hotărârea A. K. și alții) a constatat, pentru motive similare, că Camera disciplinară nu este o instanță judecătorească independentă și imparțială din cauza condițiilor privind constituirea, competențele și compunerea acesteia, precum și din cauza implicării KRS în selecția membrilor săi.

47. În rezoluția interpretativă din 23 ianuarie 2020, Curtea Supremă (statuând în complet de judecată compus din Camera civilă, Camera penală și Camera pentru litigiile de muncă și asigurări sociale) a achiesat la hotărârea Curții Supreme din 5 decembrie 2019, potrivit căreia KRS și Camera disciplinară nu sunt organe independente (punctele 31-45 din rezoluție). În special, în această rezoluție s-a arătat că KRS este subordonat unor autorități politice, astfel încât concursurile pe care le desfășoară pentru ocuparea unor posturi de judecător prezentau neregularități, creând astfel îndoieli serioase cu privire la motivele care întemeiau numirea persoanelor în această funcție⁴. De asemenea, din cauza organizării, a sistemului, a procedurii de numire și a autonomiei sale în raport cu Curtea Supremă, hotărârile pronunțate de completele de judecată ale Camerei disciplinare nu sunt hotărâri ale unei instanțe judecătorești desemnate în mod corespunzător (punctul 45 din rezoluție). În consecință, potrivit acestei rezoluții, completele de judecată au fost compuse în mod nelegal atunci când au pronunțat decizii cu participarea judecătorilor selectați de KRS nou constituit.

48. Astfel, din cuprinsul punctelor 114-166 din Hotărârea A. K. și alții rezultă că răspunsul la prima parte a celei de a patra întrebări și la a cincea întrebare este că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că o entitate nu constituie o instanță judecătorească independentă și imparțială, în înțelesul acestei dispoziții, în cazul în care condițiile obiective în care a fost creată entitatea respectivă și caracteristicile acesteia, precum și modul în care membrii săi au fost numiți sunt de natură să dea naștere unor îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea acestei entități în privința unor elemente exterioare, în special a unor influențe directe sau indirecte ale puterilor legislative și executive, și la neutralitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă și, astfel, pot conduce la o lipsă a aparenței de independență sau de imparțialitate a entității menționate care să fie de natură să aducă atingere încrederii pe care justiția trebuie să o inspire acestor justițiabili într-o societate democratică. Revine instanței de trimitere sarcina de a stabili, ținând seama de toate elementele relevante de care dispune, dacă există o asemenea situație în ceea ce privește o entitate precum Camera disciplinară a Curții Supreme. Într-o asemenea ipoteză, principiul supremației dreptului Uniunii trebuie interpretat în sensul că impune instanței de trimitere să lase neaplicată dispoziția din dreptul național care conferă competența de a soluționa litigiile principale entității menționate, astfel încât acestea să poată fi judecate de o instanță care îndeplinește cerințele de independență și de imparțialitate sus-menționate și care ar fi competentă în domeniul în cauză dacă dispoziția respectivă nu ar împiedica acest lucru.

⁴ Punctul 42 din rezoluție. Această rezoluție are forță juridică obligatorie. La punctul 41 din rezoluție, Curtea Supremă critică acțiunile ministrului justiției exercitate prin intermediul funcționarilor numiți în materie disciplinară în scopul persecutării judecătorilor pentru deciziile pe care le pronunță pentru a clarifica anumite situații incerte referitoare la procedura de concurs organizată de KRS pentru ocuparea funcției de judecător. A se vedea și literatura juridică, în care se afirmă că instituirea Camerei disciplinare este contrară Constituției poloneze: Wróbel, W., *The Disciplinary Chamber of the Supreme Court as an exceptional court in the meaning of Article 175(2) of the Polish Constitution*, Palestra, No. 1-2, 2009 (http://themis-sedziowie.eu/wp-content/uploads/2020/01/Włodzimierz-Wróbel_Disciplinary-Chamber-as-exceptional-court_def.pdf).

2) *Cu privire la chestiunea dacă Camera disciplinară este o „instanță judecătorească constituită prin lege”*

49. Astfel cum subliniem în concluziile noastre paralele prezentate în cauza W.Ż., dreptul la o instanță judecătorească constituită prin lege este legat în mod direct de independența judecătorilor, iar aceasta este de asemenea una dintre condițiile care trebuie îndeplinite pentru a constitui o „instanță” în sensul dreptului Uniunii potrivit articolului 267 TFUE⁵. Reiese din jurisprudența recentă că cerința de independență a judecătorilor este interpretată de Curtea de Justiție în temeiul articolului 267 TFUE în lumina cerinței prevăzute la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE⁶. Prin urmare, s-ar părea că acest raționament se aplică și în privința unei instanțe judecătorești constituite prin lege.

50. Astfel cum a statuat Curtea⁷, garanțiile privind accesul la o instanță judecătorească independentă, imparțială și constituită în prealabil prin lege, dar mai ales cele care stabilesc noțiunea, precum și compunerea acesteia reprezintă piatra de temelie a dreptului la un proces echitabil. Curtea de Justiție a admis de asemenea că, în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, obiectivul introducerii expresiei „instituită de lege” la articolul 6 paragraful 1 din CEDO este acela de a se evita ca organizarea sistemului judiciar să fie lăsată la discreția executivului și de a se asigura că această materie este reglementată de o lege adoptată de puterea legislativă într-o manieră conformă cu normele care reglementează exercitarea competenței sale. Această expresie reflectă în special principiul statului de drept și privește nu doar temeiul juridic al existenței instanței judecătorești înseși, ci și compunerea completului în fiecare cauză și orice altă dispoziție de drept intern a cărei nerespectare face nelegală participarea unuia sau a mai mulți judecători la examinarea cauzei, ceea ce include în special dispoziții privind independența și imparțialitatea membrilor instanței avute în vedere.

51. În rest, în acest context, instanța de trimitere poate aplica *mutatis mutandis* raționamentul dezvoltat în concluziile noastre paralele prezentate în cauza W.Ż.

52. În orice caz, în măsura în care a cincea întrebare preliminară privește consecințele care decurg din răspunsul la a patra întrebare, răspunsul nu ar trebui să fie diferit de cel dat la prima parte a celei de a patra întrebări.

53. Pentru a conchide, orice dispoziție națională sau practică legislativă, administrativă sau judiciară ce reduce efectul util al dreptului Uniunii prin împiedicarea instanței competente să aplice acest drept și să efectueze, în contextul acestei aplicări, tot ceea ce este necesar pentru a lăsa neaplicată legislația națională care constituie un obstacol potențial în calea efectului deplin al dreptului Uniunii direct aplicabil, precum, în prezenta cauză, articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, fără a fi necesar să se solicite sau să se aștepte anularea actului vizat de legiuitor sau de orice alt procedeu constituțional, încalcă dreptul Uniunii (a se vedea Hotărârea A. K. și alții). Chiar dacă principiul supremației dreptului Uniunii se aplică în esență unor norme naționale generale și abstracte, el este aplicabil și unor acte administrative individuale și

⁵ A se vedea de exemplu Hotărârea din 24 mai 2016, MT Højgaard și Züblin (C-396/14, EU:C:2016:347, punctul 23).

⁶ A se vedea Hotărârea din 21 ianuarie 2020, Banco di Santander (C-274/14, EU:C:2020:17, punctul 56), și Hotărârea din 16 iulie 2020, Governo della Repubblica italiana (Statutul judecătorilor de pace italieni) (C-658/18, EU:C:2020:572, punctul 45).

⁷ Hotărârea din 26 martie 2020, Review Simpson și HG/Consiliul și Comisia (C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, punctul 73). A se vedea de asemenea Concluziile avocatei generale Sharpston prezentate în cauzele Review Simpson/Consiliul și Review HG/Comisia (C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II, EU:C:2019:977, punctul 67), Concluziile avocatului general Hogan prezentate în cauza Repubblika (C-896/19, EU:C:2020:1055, punctul 53), și Concluziile avocatului general Bobek prezentate în cauzele conexe Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și alții (C-357/19 și C-547/19, EU:C:2021:170, punctele 137-139).

specifice⁸. Având în vedere faptul că controlul validității numirii lui J.M. (judecătorul pârât) nu poate fi exercitat în cadrul niciunei alte proceduri naționale și că singura posibilitate de examinare a acestui statut de judecător are loc în contextul unei proceduri disciplinare care o expune pe M.F. (judecătoarea reclamantă) la sancțiuni, procedură care nu se conformează principiului protecției jurisdicționale efective⁹, instanța de trimitere ar trebuie să fie în măsură să se pronunțe în sensul că numirea menționată a fost inexistentă din punct de vedere juridic, chiar dacă legea națională nu o autorizează să procedeze în acest mod.

54. În această privință, considerăm (ca și Ombudsmanul) că autoritățile naționale nu se pot prevala de argumentele întemeiate pe securitatea juridică și pe inamovibilitatea judecătorilor. Aceste argumente sunt doar un paravan și nu afectează intenția de a înlătura sau de a încălca principiile statului de drept. Trebuie amintit că un drept nu poate lua naștere dintr-un fapt ilicit (*ex iniuria ius non oritur*). Deși o persoană a fost numită într-o instituție atât de importantă din sistemul juridic al unui stat membru precum instanța supremă a aceluși stat, în cadrul unei proceduri care a încălcat principiul protecției jurisdicționale efective, aceasta nu poate fi protejată de principiile securității juridice și inamovibilității judecătorilor.

III. Concluzie

55. Pentru motivele expuse mai sus, propunem Curții de Justiție să răspundă la întrebările preliminare adresate de Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) după cum urmează:

Dreptul la o instanță judecătorească constituită prin lege, consacrat la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele din cauza principală, o persoană numită pe postul de judecător la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), Camera disciplinară, nu respectă această cerință dacă actul de numire a acesteia a fost emis cu încălcarea flagrantă a normelor naționale ce reglementează procedura de numire a judecătorilor la Curtea Supremă, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere. În cadrul acestei examinări, instanța de trimitere trebuie să aprecieze caracterul vădit și intenționat, precum și gravitatea încălcărilor în cauză.

Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul că o cameră a unei instanțe nu constituie o instanță judecătorească independentă și imparțială, în înțelesul acestei dispoziții, atunci când condițiile obiective în care a fost creată și caracteristicile acesteia, precum și modul în care membrii săi au fost numiți sunt de natură să dea naștere unor îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea acestei camere în privința unor elemente exterioare, în special a unor influențe directe sau indirecte ale puterilor legislative și executive, și la neutralitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă și, astfel, pot conduce la o lipsă a aparenței de independență sau de imparțialitate a camerei menționate care să fie de natură să aducă atingere încrederii pe care justiția trebuie să o inspire acestor justițiabili într-o societate democratică. Revine instanței de trimitere sarcina de a stabili, ținând seama de toate elementele relevante de care dispune, dacă există o asemenea situație în ceea ce privește o instanță precum Camera disciplinară a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).

⁸ A se vedea Hotărârea din 29 aprilie 1999, Ciola (C-224/97, EU:C:1999:212).

⁹ A se vedea Hotărârea din 13 martie 2007, Unibet (C-432/05, EU:C:2007:163, punctul 64).

Într-o asemenea ipoteză, principiul supremației dreptului Uniunii trebuie interpretat în sensul că impune instanței de trimitere să lase neaplicate dispozițiile din dreptul național care conferă competența de a soluționa litigii precum litigiul principal unei asemenea camere, astfel încât acestea să poată fi examinate de o instanță care îndeplinește cerințele de independență și de imparțialitate sus-menționate și care ar fi competentă dacă dispozițiile respective nu ar împiedica acest lucru.